
Kyrkomötet Budgetutskottets betänkande 2015:2

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2015:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014*.

Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisningen.

Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultat- och balansräkningen och att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Budgetutskottet föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisning, resultat- och balansräkningen samt beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2014.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning samt resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2014.
2. Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2014.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2015:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014

Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014.

Yttrande från andra utskott

Budgetutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarat sig särskilt intresserat av om respektive sakutskott har synpunkter på kyrkostyrelsens återkoppling gällande de tidigare kyrkomötesärenden som kyrkostyrelsen anser slutbehandlade och som härstammar från utskottet (bilaga 3 i skrivelsen).

Kyrkolivsutskottet har yttrat sig i K1 2015:2y, *bilaga 1*.

Bakgrund

Kyrkostyrelsens skrivelse består av den tryckta *Årsredovisning 2014 Svenska kyrkans nationella nivå* med bilaga 1 *Resultatrapport 2014*, bilaga 2 *Svenska kyrkans kapitalsituation* med underbilaga 2A *Bestämmelser i kyrkoordningen*, bilaga 3 *Redogörelse för behandlingen av kyrkomötets ärenden* med underbilaga 3A *Gemensamma IT-system, samverkan och därmed relaterade frågor* och bilaga 4 *Övrig rapportering från kyrkostyrelsen*.

Årsredovisningen

I *verksamhetsberättelsen* redovisas exempel på genomförd verksamhet inom områdena omvärld och relationer, stöd till stift och församlingar samt normering, tillsyn och förvaltning. Därtill hänvisas till en särskild rapport, *Ansvarsfulla investeringar 2014*, som är en fördjupad redovisning av förvaltningen av det nationella kapitalet.

Den nationella nivåns hållbarhetsredovisning framgår av avsnittet om *hållbart bokslut*. Redovisningen omfattar hur den nationella nivån arbetar för att minimera den egna verksamhetens potentiellt negativa inverkan på en hållbar utveckling.

I *förvaltningsberättelsen* redovisas ett urval väsentliga händelser under året, totala intäkter och kostnader, marknadsvärde i kapitalförvaltningen, riskområden för nationell nivå och utfall nationell nivåns eget kapital i relation till av kyrkomötet fastställd målnivå. Det ekonomiska utfallet blev 834 miljoner kronor främst beroende på det positiva resultatet i kapitalförvaltningen som uppgick till 885 miljoner kronor. Det egna kapitalet var 1 514 miljoner kronor över den nivå då kyrkostyrelsen, enligt beslut av kyrkomötet 2008, ska lämna förslag till kyrkomötet om hur det överskjutande beloppet ska hanteras. Mot bakgrund av Svenska kyrkans utmaningar, vikande medlemsutveckling och ökade ekonomiska risker har kyrkostyrelsen bestämt att en översyn av målkapitalets storlek ska göras under 2015, se även bilaga 2.

Bilagorna

I *bilaga 1* redovisar kyrkostyrelsen ett urval av verksamhetens insatser och resultat i förhållande till den nationella nivåns uppgifter enligt kyrkoordningen och den verksamhetsinriktning kyrkomötet beslutat om. Därtill redovisas finansiering och kostnader för 2014 i relation till utfall 2013, av kyrkomötet beslutad kostnadsram och kyrkostyrelsens detaljbudget 2014. Av den ekonomiska redovisningen framgår att det samlade kostnaderna blev 40 miljoner lägre än den kostnadsram för 2014, om 2 747 miljoner kronor, som kyrkomötet 2013 beslutade om.

Bilaga 2 är en redogörelse av Svenska kyrkans kapitalsituation och styrelsens fortsatta beredning i frågan. Kyrkostyrelsen anser det nödvändigt att fördjupat bearbeta frågan om Svenska kyrkans kapitalsituation under det kommande året och att föra en dialog med stiftens om hur förutsättningar kan skapas för ett kyrkoliv som är långsiktigt hållbart – ekonomiskt, andligt, ekologiskt och socialt. De menar att det behöver göras en samlad genomlysning av vilket ansvar som ska bäras lokalt och vilket ansvar som lämpligen bärs gemensamt, så att en god ansvarsfördelning tryggas. Kyrkostyrelsens anger att analys och kommande förslag till kyrkomötet bör beakta såväl stiftsdialogen som Utjämningsutredningens förslag och invänta de remissvar som lämnas med anledning av betänkandet. Avsikten är att återkomma med analys och förslag till kyrkomötet 2016.

I *underbilaga 2A* redovisas kyrkoordningens bestämmelser om ekonomisk förvaltning i Svenska kyrkan.

Bilaga 3 består av en redogörelse över behandlingen av kyrkomötets ärenden. Det framgår att 20 skrivelser från tidigare kyrkomöten har slutbehandlats och avslutats under året, medan 18 återstår.

Underbilaga 3A består av kyrkostyrelsens redovisning av uppdraget från kyrkomötet 2013, att fastställa en plan för införandet av gemensamma systemlösningar i Svenska kyrkan och redovisa den för kyrkomötet senast 2015. I bilagan beskriver kyrkostyrelsen sin syn på gemensamma IT-system och samverkan samt redogör för nuläge och planerad inriktning på verksamheten inom de olika områden som tillsammans utgör Svenska kyrkans gemensamma IT-system.

I *bilaga 4* lämnas information om två ärenden som inte är återrapportering av direkta uppdrag från kyrkomötet, utan ärenden som kyrkostyrelsen särskilt vill redovisa till kyrkomötet. Det är *Dela tro – dela liv* (satsningen på undervisning och mission för alla åldrar) och Riktat församlingsbidrag 2014.

Revisorerna

Av revisionsberättelsen i den tryckta årsredovisningen framgår att årsredovisningen enligt revisorernas uppfattning har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och att den ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Trossamfundet Svenska kyrkans finansiella ställning den 31 december 2014, dess finansiella resultat för året och att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Utskottets överväganden

Årsredovisningens innehåll

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning samt resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2014.

Budgetutskottet ansluter sig till kyrkostyrelsens förslag. Utskottet föredrar att använda termerna resultat- och balansräkning, vilket överensstämmer med hur revisorerna uttrycker det.

Utskottet noterar med tillfredsställelse det goda resultat kapitalförvaltningen uppvisar vilket i huvudsak är anledningen till det positiva ekonomiska utfallet för året.

Utskottet noterar med glädje att kyrkostyrelsen i förvaltningsberättelsen utvecklat sin redovisning av arbetet med att analysera och hantera risker vilket är något utskottet efterfrågat under ett antal år. Utskottet ser fram mot att denna redovisning fortsatt utvecklas de kommande åren.

Utskottet har inget att invända mot de redovisade skälen till att kostnaderna 2014 var lägre än den kostnadsram kyrkomötet 2013 beslutade om. Utskottet noterar att det bland annat beror på att förbrukningen av kyrkoantikvarisk ersättning varit lägre än budgeterat, men kan samtidigt glädjande konstatera att förbrukningen ökat jämfört med 2013.

Utskottet har tidigare år noterat den förbättring som gjorts av årsredovisningens resultatrapport (bilaga 1) och efterfrågat en fortsatt utveckling av den. Förra året

redogjorde utskottet för sin uppfattning att redovisningen av insatser och resultat ytterligare kan utvecklas genom att den t.ex. kompletteras med kyrkostyrelsens bedömning av hur väl den genomförda verksamheten på övergripande nivå svarar mot den verksamhetsinriktning kyrkomötet beslutat om. Utskottet önskar att en sådan bedömning finns med i kommande års resultatrapporter.

Utskottet ser positivt på att kyrkostyrelsen ska inleda en fördjupad analys och bereda frågan om Svenska kyrkans behov av kapital i dialog med stiftens för att återkomma med analys och förslag till kyrkomötet 2016 (bilaga 2). Att kommande analys ska beakta såväl stiftsdialog som Utjämningsutredningens förslag samt de remissvar som lämnas med anledning av utredningens betänkande anser utskottet vara klokt. Utskottet håller med kyrkostyrelsen om att det är viktigt att så goda förutsättningar som möjligt skapas för ett kyrkoliv som är långsiktigt hållbart samtidigt som tydlighet skapas om vilket ansvar som bör bäras lokalt och vilket som lämpligen bör bäras gemensamt.

2013 beslutade kyrkomötet på utskottets initiativ att uppdra åt kyrkostyrelsen att fastställa en plan för införandet av gemensamma systemlösningar i Svenska kyrkan och redovisa den för kyrkomötet senast 2015. Utskottet uppskattar kyrkostyrelsens redovisning (underbilaga 3A) av nuläge och inriktning för arbetet med Svenska kyrkans gemensamma IT-system och tänkt stöd inom området administrativ samverkan. Utskottet kan dock konstatera att planen inte fullt ut motsvarar den förväntan på konkretion av t.ex. tidplan, kostnadskalkyler och uppskattad besparingspotential som låg i uppdraget. Utskottet förväntar sig att kyrkostyrelsen utifrån den övergripande planeringen fortsatt strategiskt hanterar dessa för hela Svenska kyrkan viktiga frågor.

Utskottet uppskattar kyrkostyrelsens initiativ att löpande rapportera om hur arbetet med Dela tro – dela liv fortskrider och noterar att en utvärdering av genomförande och måluppfyllelse ska redovisas till kyrkomötet 2019 (bilaga 4). Utskottet utgår från att utvärderingen av genomförandet kommer att omfatta även de ekonomiska aspekterna. Med andra ord hur de totala kostnaderna varit fördelade på satsningens olika delar.

Som en del av beredningen har utskottet likt tidigare år haft överläggningar med revisorerna och med kyrkostyrelsens arbetsutskott. Mötet med arbetsutskottet klargjorde till viss del orsakerna till de större förändringarna gällande antalet anställda de senaste åren. Utskottet ser fram mot att dessa uppgifter framgår av kommande års redovisningar.

Utskottet ser positivt på det arbete revisorerna har utfört och planerar att utföra. Det är glädjande att från revisorerna bland annat få ta del av vilken imponerande kompetens kyrkokansliets medarbetare inom den internationella verksamheten besitter. Dialogen med revisorerna har utvecklats genom åren och ger en bra grund för utskottets beredning av skrivelsen.

En fråga som väcktes i mötet med revisorerna var deras möjlighet att kommunicera med kyrkomötet. Enligt vad utskottet har erfärut avser kyrkomötets presidium utreda frågan och vid behov föreslå kyrkomötet om ändring av gällande regelverk. Utskottet ser positivt på presidiets initiativ.

Ansvarsfrihet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2014.

Budgetutskottet ansluter sig till revisorernas förslag.

På Budgetutskottets vägnar

Bertil Olsson, ordförande

Niclas Renck, sekreterare

Beslutande: Bertil Olsson, ordförande, Iréne Pierazzi, Solveig Hallin, Peter Egardt, Leif Nilsson, Per-Olof Flodström, Marie Wojdkow, Bertil Persson, Lars T Gåreberg, Leif Nordlander, Christer Björk, Bengt Kjellgren, Carl-Eric Gabrielsson, Gerd Gullberg Johnson och Irene Leonardsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Monica Lago, Roger Sjöberg, Birger Wernersson, Christina Meltin Westerlund, Anita Engström, Marie Rydén Davoust, Evelina Johansson, Ann-Britt Åsebol, Mats Nilsson, David Lång, Roger Hedlund, Helén Lindbäck, Terence Hongslo och Hildegard Jarskog.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets yttrande 2015:2y

**Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2014**

Till Budgetutskottet

Med anledning av årets årsredovisning, särskilt bilaga 3 där redogörelsen för behandlingen av kyrkomötets ärenden ingår, har Kyrkolivsutskottet uppmärksammat några företeelser värda att fundera vidare kring. Det handlar om formen för redogörelse och återkoppling av de uppdrag kyrkomötet gett åt kyrkostyrelsen.

Enligt arbetsordningen betraktas ett uppdrag om t.ex. en utredning som slutbehandlat om kyrkostyrelsen uppdragit åt en extern utredare och arbetet med utredningen påbörjats vid tidpunkten för kyrkostyrelsens sista möte innan sommaren då skrivelsen avges. Vid tidpunkten för kyrkomötets första session behöver således inte uppdraget vara slutfört. Det saknas därmed möjligheter för kyrkomötet att bedöma om man delar kyrkostyrelsens uppfattning om att ärendet kan betraktas som slutbehandlat. Och vid nästa års kyrkomöte är inte frågan längre aktuell i någon skrivelse, utan ärendet måste vid behov väckas på nytt genom en ny motion. För bästa kvalitet och resursanvändning hade det varit bättre om kyrkostyrelsen hade kunnat redogöra för uppdragen under första sessionen och de uppdrag som inte är möjliga att redovisa då, bör inte betraktas som slutbehandlade utan redovisas kommande år.

Utskottet anser att kyrkostyrelsen bör se över arbetsordningen om hur slutbehandlade ärenden ska redovisas och kommuniceras och även förändra rutinerna.

För övrigt saknar utskottet ett genusperspektiv i den beskrivning som finns av antalet anställda på nationell nivå. Likaså hur könsfördelningen ser ut på olika positioner inom organisationen. Utskottet vill betona vikten av att arbeta för jämn könsfördelning på den nationella nivån och årligen redovisa personalsituationen. Utskottet ser också gärna att det utarbetas en mångfaldsplan.

Slutligen vill utskottet även påpeka att det i sammanhanget hade varit intressant att nämna hur många församlingar som sökte medel till sitt arbete för asylsökande och flyktingar men inte fick anslag, och hur mycket de ansökte om.

Uppsala den 23 september 2015

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Marie Nordström, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Marie Nielsén, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Kekke Paulsson, Niklas Grahn, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sara Waldenfors, Monica Lindell Rylén, Stefan Grundberg, Camilla Persson, Evy Annér, Katarina Glas, Nasrin Sjögren, Elisabeth Sandberg Kullenberg, Ulla Littgren, Jerker Schmidt, Stig Eriksson, Anders Ahl, Karin Janfalk och Styrbjörn Granquist.

B 2015:2
Bilaga 1

Biskoparna Fredrik Modéus och Johan Tyrberg har deltagit i utskottets överläggningar.